

‘Kadınlar Ülkesi’ bir ütopya değil

Gioconda Belli, kurgu romanı “Kadınlar Ülkesi” ile okurları cinsiyet eşitliği ve toplum özgürlüğünün mümkün olduğu bir ülkeye götürüyor.

DİCLE MÜFTÜOĞLU / MA/AMED / 07/05/2020

‘Portakal Ağacında Oturan Kadın’ kitabıyla tanıştığımız, ‘Tenimdeki Ülke: Nikaragua’ eseriyle de yaşamını, mücadelesine dahil olduğumuz Gioconda Belli, yeni romanıyla okurlarıyla buluştu. Sel Yayıncılık’tan çıkan ‘Kadınlar Ülkesi’, yazarın kaleminden kurgu bir roman.

Portakal Ağacında Oturan Kadın eseriyle okuyucuyu kendi yaşamına bakmaya iten Gioconda Belli, bu kez daha geniş bir pencereden bakmaya ve nasıl bir ‘kadın ülkesi’ yaratılabileceğini sormaya itiyor. Belli, “Kadınlar özgür olmadan toplum özgür olmaz” fikriyle yönetime aday olan bir grup kadının mücadelesini anlatıyor.

Erkek dünyaya ayna tutuyor

Bir hayal gibi duran ve rakiplerinin “Kesinlikle kazanamazlar” dedikleri bir ortamdan yola çıkıyor bu kadınlar. Yıllarca iktidarların gizledikleri gerçekleri gazeteci olarak ortaya seren Viviana Sanson yaptığı son haberin ardından arkadaşlarıyla birlikte karar verir bu düzeni değiştirmeye. Kadının iddiasını ortaya koymak adına, Erotik Sol Parti (ESP) ile yönetime talip olurlar. Seçimler bildiklerimizden farklı değil. Ama toplumsal cinsiyet kalıplarını yıkma sözüyle girdikleri seçimlerde eşitlik istemiyle yaşayan kadın seçmenlerin yanı sıra erkek seçmenleri de etkilemeyi başarır ve kazanır. Kadınlar iddialı bir giriş yaparlar, çünkü o güne kadar ülkeyi kadınların pek de olmadığı kabineler yönetmiş ve artık her şeyin son noktasına gelmiş. Bir kere bile pazara gitmemiş insanlar ülke ekonomisini yönetiyordur, insanların gerçek hayatta ne yaşadıklarından habersizlerdir, eğer illa bir suçlu bulunacaksa onlara “Kötü annelerin çocukları” denilir. Suçlu açıktır bu sisteme göre. Yazar okuyucunun tanıdığı ve içinde yaşadığı dünyaya ayna tutar, sadece ülke isimleri farklı.

Özgürlüğün sorgulanması

Hikaye bir ütopya olarak anlatılsa da bir o kadar da gerçekleşmesinin mümkün olduğunu gösteriyor. ESP ilk olarak “Kısıtlamasız Özgürlükler Bakanlığı” kurar. Bu bakanlık öyle sınırsız çılgınlıkları desteklemek niyetiyle değil, toplum içinde kadın ve erkeklerin dokunulmaz özgürlüğüne saygı aşılamak için kanun, davranış, eğitici program gibi gerekli tüm hizmeti sunmayı hedef olarak belirler.

Bu hayali ülkede de, tecavüz ve cinsel istismar toplumda büyük yaralar açmıştır. Hükümet suçlular için “özel af” güzellmeleri yapmak yerine failin bir daha benzer eylemi gerçekleştirmemesi adına adımlar atar. Yazar, okuyucuya da bir kez daha bu suçlara karşı nasıl mücadele edilmesi noktasında soru sorma fırsatı sunar.

Kadınlara yer açma mücadelesi

Özgürlük için mücadele edilen bu ülkede de kadınlar evlerde hapis. İster diplomasız ister diplomalı olsunlar görevleri belli; ev, temizlik, çocuk bakımı. Kadınlar hükümet yönetemez, memur, yönetici, mühendis olamaz olsalar bile hep ikincildir. Maceranın büyük kısmı tam da her yeri dolduran erkeklerden kadınlara yer açmak, onların yeniden özgüvenlerini kazanmaları için fırsat yaratırken yaşanıyor. Yazar bizlere dünyayı tersine çevirmenin kötü olmayacağını gösterse de yine bir sorgulama sürecine itiyor.

‘Gezegenin uyumunu başaracağız’

Gioconda Belli, söz konusu kadın özgürlüğünün sadece seçim kazanarak gelmediğini, meselenin toplumun yeniden inşasıyla sağlanabileceğini örnekleriyle ortaya koyuyor. Ütopik bir roman da olsa kadın mücadelesine yönelik saldırılar burada da durulmuyor. Kitap bu yönüyle de kadınların mücadelesinin pek de kolay olmadığını ortaya koyuyor. Başından sonuna kadar anlatım tarzı, kurgusu ve bu sorunu irdeleme tarzıyla okuyucuya birçok soru sorduran Gioconda Belli, “Bu hayali sadece kendi mutluluğumuz için değil, üzerinde yaşadığımız bu güzel gezegenin uyumu, iyiliği ve eşsiz yeşilliği için gerçek kılmayı kuşkusuz başaracağız” diyor.

Yayınevi tarafından kitap kapağına “Gerçekdışı bir ütopya” diye not düşülse de Kuzey ve Doğu Suriye’de ortaya konan kadın özgürlükçü paradigma etrafında kurulan eş temsiliyet gibi örnekler ‘Kadın Ülkesi’nin ne kadar da gerçekleştirilebilir olduğunu ortaya koyuyor.